

Opracowania sygnałne

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W LATACH 1995-2005

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice

www.stat.gov.pl/katow

e-mail: SekretariatUsKce@stat.gov.pl

tel.: 032 779 12 00
fax 032 779 13 00, 032 258 51 55

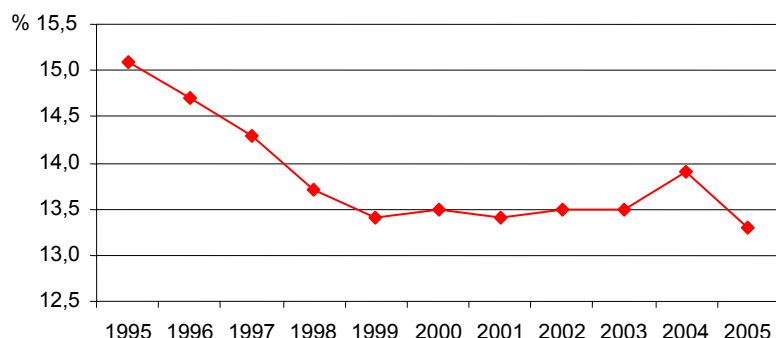
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

W 2005 roku wartość **produktu krajowego brutto** w województwie śląskim wyniosła 130442 mln zł i w porównaniu do 2004 roku była w cenach bieżących wyższa o 1,8%. W latach 1995-2005 średnie roczne tempo wzrostu produktu krajowego brutto w województwie kształtowało się na poziomie 9,8%.

Województwo śląskie w 2005 roku wypracowało 13,3% krajowej wartości produktu krajowego brutto, zajmując drugą lokatę po województwie mazowieckim. Udział województwa w generowaniu produktu krajowego brutto w porównaniu do 2004 roku zmniejszył się o 0,6 punktu procentowego, a w porównaniu do 1995 roku był niższy o 1,8 punktu procentowego.

Udział województwa śląskiego w tworzeniu produktu krajowego brutto

Polska = 100

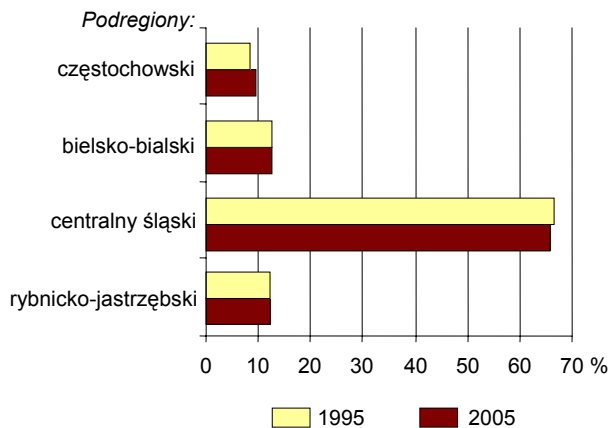

Spadek udziału województwa śląskiego w tworzeniu produktu krajowego brutto w omawianym okresie nastąpił głównie za sprawą zmniejszenia się udziału podregionu centralnego śląskiego – z 10,1% w roku 1995 do 8,7% w 2005 roku. W 2005 roku podregion centralny śląski zajmował drugą lokatę, po podregionie miasto Warszawa, pod względem udziału w generowaniu produktu krajowego brutto.

Udział podregionu centralnego śląskiego w tworzeniu produktu krajowego brutto województwa w 2005 roku wyniósł 65,7%. W porównaniu do 2004 roku jego udział był niższy o 0,1 punktu procentowego, a w stosunku do 1995 roku zmniejszył się o 1,0 punkt procentowy.

Udział podregionów w tworzeniu produktu krajowego brutto

Województwo = 100

Tabl. 1. **Produkt krajowy brutto według podregionów**

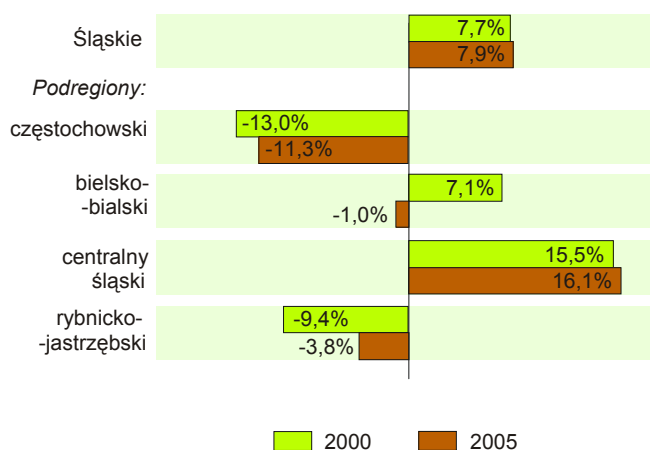
Podregiony	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
W MILIONACH ZŁOTYCH											
Śląskie	51006	62174	73796	82190	89474	100119	104242	109207	113454	128078	130442
Częstochoowski	4321	5219	6233	7529	8438	9224	10333	10162	10399	11835	12286
Bielsko-bialski	6455	7873	9575	11380	11998	13353	13524	13929	14579	16034	16496
Centralny śląski	34024	41380	49049	53810	58658	66095	68073	72546	75609	84236	85761
Rybnicko- -jastrzębski	6207	7701	8938	9471	10380	11447	12312	12571	12868	15974	15899
POLSKA = 100											
Śląskie	15,1	14,7	14,3	13,7	13,4	13,5	13,4	13,5	13,5	13,9	13,3
Częstochoowski	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,2
Bielsko-bialski	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Centralny śląski	10,1	9,8	9,5	9,0	8,8	8,9	8,7	9,0	9,0	9,1	8,7
Rybnicko- -jastrzębski	1,8	1,8	1,7	1,6	1,6	1,5	1,6	1,6	1,5	1,7	1,6
WOJEWÓDZTWO = 100											
Częstochoowski	8,5	8,4	8,4	9,2	9,4	9,2	9,9	9,3	9,2	9,2	9,4
Bielsko-bialski	12,7	12,7	13,0	13,8	13,4	13,3	13,0	12,8	12,9	12,5	12,6
Centralny śląski	66,7	66,6	66,5	65,5	65,6	66,0	65,3	66,4	66,6	65,8	65,7
Rybnicko- -jastrzębski	12,2	12,4	12,1	11,5	11,6	11,4	11,8	11,5	11,3	12,5	12,2

W 2005 roku wartość **produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca** w województwie śląskim wyniosła 27792 zł, przewyższając średnią dla kraju o 7,9% (w 2000 roku o 7,7%, a w 2004 roku o 12,3%). Relacja do województwa mazowieckiego, które zajmowało pod względem poziomu produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca pierwszą lokatę, była już znacznie mniej korzystna – wartość PKB na 1 mieszkańca w 2005 roku stanowiła 68,1% poziomu tego miernika dla mieszkańca województwa mazowieckiego (w 2000 roku – 71,3%, a w 2004 roku – 73,8%).

W województwie śląskim w 2005 roku najwyższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca odnotowano w podregionie centralnym śląskim – 29906 zł, a najniższy w podregionie częstochoowskim – 22844 zł. W 2005 roku tylko wartość PKB na 1 mieszkańca podregionu centralnego śląskiego przekroczyła przeciętną w kraju – 116,1% średniej krajowej (w 2000 roku – 115,5%, a w 2004 roku – 120,8%). Natomiast w pozostałych podregionach województwa śląskiego poziom PKB na 1 mieszkańca kształtował się na poziomie od 88,7% w podregionie częstochoowskim do 99,0% w podregionie bielsko-bialskim. Najniższy poziom PKB na 1 mieszkańca odnotowany w 2005 roku w podregionie częstochoowskim stanowił 76,4% wartości PKB na 1 mieszkańca podregionu centralnego śląskiego.

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów

Odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju

Tabl. 2. **Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów**

Podregiony	2000	2001	2002	2003	2004	2005
W ZŁOTYCH						
Śląskie	20963	21908	23032	24024	27205	27792
Częstochowski	16920	18994	18736	19226	21937	22844
Bielsko-bialski	20832	21047	21658	22651	24846	25513
Centralny śląski.....	22479	23277	24928	26129	29244	29906
Rybnicko-jastrzębski.....	17626	19026	19465	19970	24858	24789
POLSKA = 100						
Śląskie	107,7	107,5	108,9	108,8	112,3	107,9
Częstochowski	87,0	93,2	88,6	87,1	90,6	88,7
Bielsko-bialski	107,1	103,3	102,4	102,6	102,6	99,0
Centralny śląski.....	115,5	114,2	117,9	118,4	120,8	116,1
Rybnicko-jastrzębski.....	90,6	93,4	92,0	90,5	102,7	96,2
WOJEWÓDZTWO = 100						
Częstochowski	80,7	86,7	81,3	80,0	80,6	82,2
Bielsko-bialski	99,4	96,1	94,0	94,3	91,3	91,8
Centralny śląski.....	107,2	106,2	108,2	108,8	107,5	107,6
Rybnicko-jastrzębski.....	84,1	86,8	84,5	83,1	91,4	89,2

W 2004 roku województwo śląskie osiągnęło 57,0% średniej wartości produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca dla 27 krajów Unii Europejskiej, wyrażonej we wspólnej umownej walucie – PPS¹. W poszczególnych podregionach województwa śląskiego poziom tego wskaźnika był znacznie zróżnicowany – kształtował się od 46,0% średniej UE (UE27²) w podregionie częstochowskim do 61,3% średniej UE w podregionie centralnym śląskim.

Tabl. 3. **Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca³ według podregionów – relacja do średniej UE (według parytetu siły nabywczej w PPS)**

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
UE27 = 100					
Polska	49,0	48,3	48,5	48,9	50,7
Śląskie	52,8	51,9	52,8	53,3	57,0
podregiony:					
Częstochowski	42,6	45,0	42,9	42,9	46,0
Bielsko-bialski	52,5	49,9	49,7	50,2	52,0
Centralny śląski	56,6	55,2	57,2	58,0	61,3
Rybnicko-jastrzębski	44,4	45,1	44,6	44,2	52,1

Źródło: Eurostat – Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich, Internet <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

¹ **Parytety siły nabywczej** (Purchasing Power Parities – PPP) są to współczynniki walutowe odzwierciedlające realną siłę nabywczą waluty danego kraju w relacji do średniej umownej waluty porównywanych krajów, tj. jednostki **standardowej siły nabywczej** (Purchasing Power Standard – PPS). Wyrażenie PKB i jego głównych elementów we wspólnej umownej walucie, poprzez eliminację różnic cen, umożliwia bezpośrednie porównanie wolumenów PKB wszystkich krajów uczestniczących w badaniu.

² **UE27** (27 krajów – członków UE: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy).

³ Dane nie uwzględniają korekt dotyczących rewizji danych przeprowadzonej w 2007 roku.

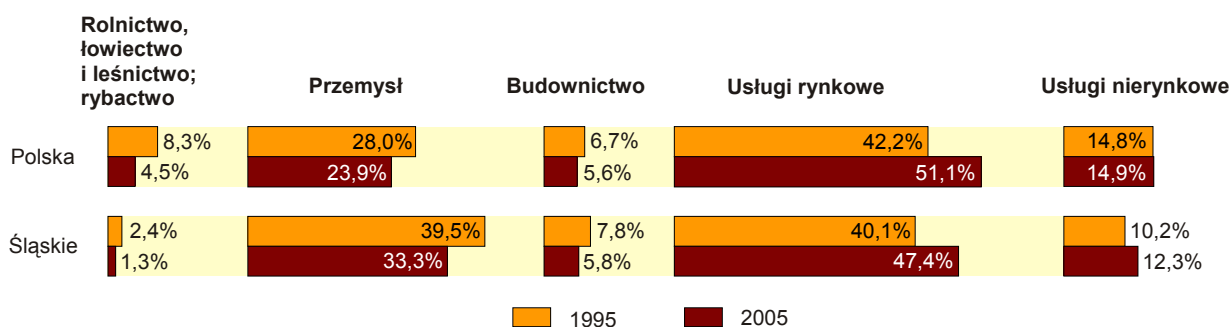
WARTOŚĆ DODANA BRUTTO

Udział województwa śląskiego w tworzeniu krajowej wartości dodanej brutto w 2005 roku wyniósł 13,3%. W porównaniu do 2004 roku wartość dodana brutto w województwie śląskim była wyższa o 1,0%, a w porównaniu do 1995 roku ponad 2,5-krotnie.

W latach 1995-2005 w województwie śląskim dokonały się, podobnie jak w kraju, istotne zmiany w strukturze rodzajowej gospodarki – zmniejszył się udział przemysłu oraz rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa łącznie z rybactwem na rzecz usług rynkowych, których udział w generowaniu wartości dodanej brutto był największy.

W województwie śląskim w 2005 roku jednostki prowadzące działalność w usługach rynkowych wypracowały 47,4% wartości dodanej brutto województwa. Natomiast jednostki przemysłowe wytworzyły 33,3% wartości dodanej brutto województwa. W porównaniu do 1995 roku udział usług rynkowych w tworzeniu wartości dodanej brutto województwa śląskiego zwiększył się o 7,3 punktu procentowego, a udział przemysłu zmniejszył się o 6,2 punktu procentowego.

Wartość dodana brutto według rodzajów działalności

Tabl. 4. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności

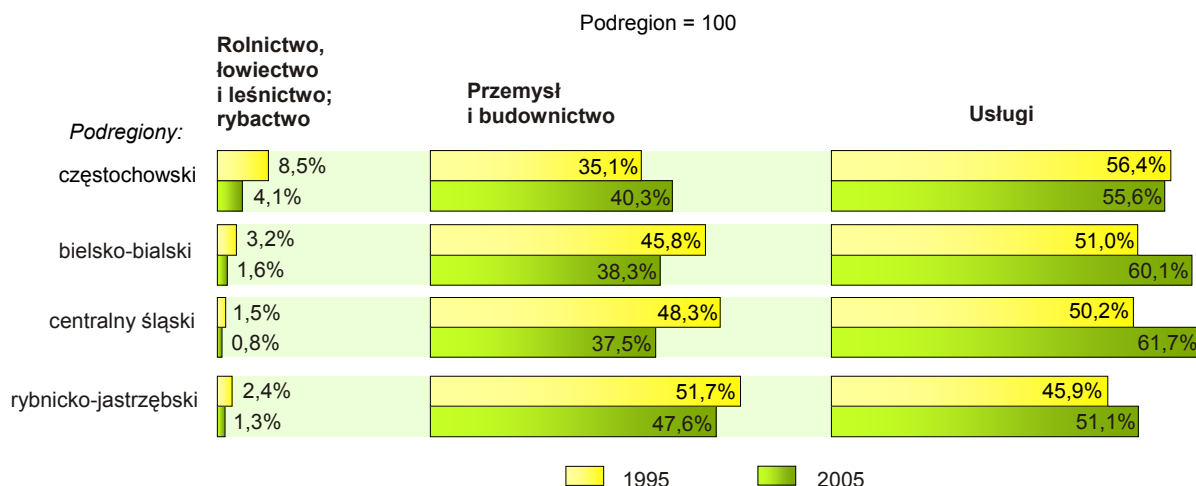
Wyszczególnienie	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
W MILIONACH ZŁOTYCH											
Śląskie	44967	54683	65157	73023	78838	89070	92968	96578	100160	113827	114924
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	1071	1198	1136	1270	1688	1783	1505	1260	1372	1532	1475
Przemysł	17769	21441	25221	24862	24607	26819	29086	29377	31427	41176	38308
w tym przetwórstwo przemysłowe	8982	10462	13413	14409	14252	15270	16092	16814	19592	25251	23642
Budownictwo	3505	3621	4411	5640	6141	6851	6562	6018	5786	6087	6629
Usługi rynkowe	18040	22752	27725	33263	37811	43943	44842	47960	48812	51657	54423
Usługi nierynkowe	4583	5670	6663	7988	8591	9673	10973	11963	12762	13375	14089
POLSKA = 100											
Śląskie	15,1	14,7	14,3	13,7	13,4	13,5	13,4	13,5	13,5	13,9	13,3
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	4,3	4,0	3,6	3,9	5,3	5,4	4,2	3,9	4,3	3,7	3,8
Przemysł	21,3	21,6	20,5	18,1	17,6	17,4	18,2	18,4	18,2	20,1	18,5
w tym przetwórstwo przemysłowe	14,2	14,0	14,0	13,2	12,8	12,5	13,2	13,8	14,4	15,6	14,4
Budownictwo	17,5	15,4	15,0	14,9	14,5	14,6	14,2	14,1	14,1	14,0	13,6
Usługi rynkowe	14,4	13,9	13,5	13,2	13,0	13,0	12,8	12,9	12,8	12,6	12,3
Usługi nierynkowe	10,4	10,3	10,0	10,9	10,6	10,6	10,7	10,9	11,0	11,0	10,9

Tabl. 4. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (dok.)

Wyszczególnienie	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
WOJEWÓDZTWO = 100											
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	2,4	2,2	1,7	1,7	2,1	2,0	1,6	1,3	1,4	1,3	1,3
Przemysł	39,5	39,2	38,7	34,0	31,2	30,1	31,3	30,4	31,4	36,2	33,3
w tym przetwórstwo przemysłowe	20,0	19,1	20,6	19,7	18,1	17,1	17,3	17,4	19,6	22,2	20,6
Budownictwo	7,8	6,6	6,8	7,7	7,8	7,7	7,1	6,2	5,8	5,3	5,8
Usługi rynkowe	40,1	41,6	42,6	45,6	48,0	49,3	48,2	49,7	48,7	45,4	47,4
Usługi nierynkowe	10,2	10,4	10,2	10,9	10,9	10,9	11,8	12,4	12,7	11,8	12,3

W poszczególnych podregionach największy udział w tworzeniu wartości dodanej brutto województwa śląskiego osiągnęły jednostki prowadzące działalność w usługach. W 2005 roku udział jednostek usługowych w generowaniu wartości dodanej brutto kształtował się na poziomie od 51,1% w podregionie rybnicko-jastrzębskim do 61,7% w podregionie centralnym śląskim, natomiast udział jednostek prowadzących działalność w przemyśle i budownictwie od 37,5% w podregionie centralnym śląskim do 47,6% w podregionie rybnicko-jastrzębskim. Najmniejszy udział w tworzeniu wartości dodanej brutto podregionów miały jednostki prowadzące działalność w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie łącznie z rybactwem, przy czym "najbardziej rolniczy" był podregion częstochowski – z udziałem rolnictwa 4,1%.

Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów

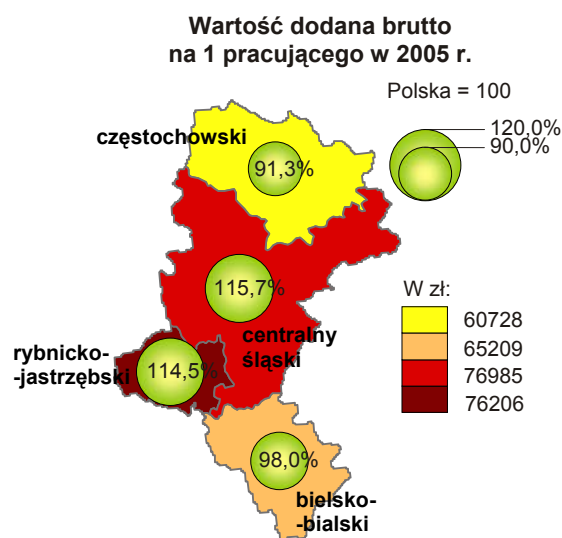
Tabl. 5. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów w 2005 r.

Podregiony	Ogółem	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi
W MILIONACH ZŁOTYCH				
Częstochowski	10824	446	4361	6017
Bielsko-bialski	14534	232	5562	8739
Centralny śląski	75559	615	28350	46594
Rybnicko-jastrzębski	14007	182	6663	7162
POLSKA = 100				
Częstochowski	1,2	1,2	1,7	1,1
Bielsko-bialski	1,7	0,6	2,2	1,5
Centralny śląski	8,7	1,6	11,1	8,1
Rybnicko-jastrzębski	1,6	0,5	2,6	1,3

Tabl. 5. **Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów w 2005 r. (dok.)**

Podregiony	Ogółem	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi
WOJEWÓDZTWO = 100				
Częstochowski	9,4	30,2	9,7	8,8
Bielsko-bialski	12,6	15,7	12,4	12,8
Centralny śląski	65,7	41,7	63,1	68,0
Rybnicko-jastrzębski	12,2	12,3	14,8	10,5
PODREGION = 100				
Częstochowski	100,0	4,1	40,3	55,6
Bielsko-bialski	100,0	1,6	38,3	60,1
Centralny śląski	100,0	0,8	37,5	61,7
Rybnicko-jastrzębski	100,0	1,3	47,6	51,1

W 2005 roku wydajność pracy, mierzona wartością dodaną brutto przypadającą na 1 pracującego w województwie śląskim była wyższa od średniej krajowej o 10,3%. Największą wydajnością charakteryzowały się jednostki prowadzące działalność w usługach rynkowych – przeciętny poziom wartości dodanej brutto na 1 pracującego dla podmiotów prowadzących ten rodzaj działalności wyniósł w 2005 roku 86947 zł i był o 5,0% niższy od średniej krajowej. Wartość dodaną brutto na 1 pracującego powyżej średniej krajowej odnotowano jedynie w przemyśle – 112,6% przeciętnej w kraju.

Tabl. 6. **Wartość dodana brutto na 1 pracującego według podregionów w 2005 r.**

Podregiony	W złotych	Polska = 100	Woje- wództwo = = 100
Śląskie	73368	110,3	100,0
Częstochowski	60728	91,3	82,8
Bielsko-bialski	65209	98,0	88,9
Centralny śląski	76985	115,7	104,9
Rybnicko-jastrzębski	76206	114,5	103,9

DOCHODY GOSPODARTW DOMOWYCH

W 2005 roku **nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** w województwie śląskim wyniosły 89803 mln zł – były wyższe o 4,5% w porównaniu do 2004 roku. Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca województwa w 2005 roku wyniosły 19134 zł i przewyższały o 12,1% przeciętne dochody mieszkańca kraju (w 2000 roku o 11,0%, a w 2004 roku o 11,1%). Przeciętne nominalne dochody do dyspozycji brutto

gospodarstw domowych mieszkańca województwa śląskiego w 2005 roku stanowiły 87,8% dochodów mieszkańca województwa mazowieckiego (w 2000 roku – 85,8%, a w 2004 roku – 86,9%).

Tabl. 7. **Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w województwie śląskim**

Lata	Ogółem		Na 1 mieszkańca	
	w mln zł	Polska = = 100	w zł	Polska = = 100
2000	72602	13,9	15202	111,0
2001	77846	13,8	16360	110,8
2002	79936	13,8	16859	111,5
2003	81960	13,9	17355	112,6
2004	85973	13,7	18262	111,1
2005	89803	13,8	19134	112,1

UWAGI

Dane wartościowe i dynamiki zostały opracowane wyłącznie w cenach bieżących.

Główny Urząd Statystyczny przeprowadził na początku 2007 roku rewizję danych w rachunkach narodowych. Na podstawie zrewidowanych danych z rachunków narodowych dokonano przeliczeń danych z rachunków regionalnych za lata 1995-2004. Wprowadzone w rachunkach narodowych i regionalnych zmiany są związane z dostosowaniem do wymogów Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995), zaleceniami Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT oraz pracami nad poprawą jakości opracowań.

Szerszy zakres informacji dotyczących podstawowych kategorii makroekonomicznych obliczanych w rachunkach regionalnych (produkt krajowy brutto, wartość dodana brutto według rodzajów działalności oraz nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych) można znaleźć w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2005 r.”, która została wydana w październiku 2007 r.

Opracowanie: Anna Bacik – Ośrodek Rachunków Regionalnych

Katowice, grudzień 2007